

KARTA KURSU

Nazwa	Historia Włoch I		
Nazwa w j. ang.	History of Italy I		
Kod		Punktacja ECTS*	3
Koordynator	Dr hab. prof. UP Krzysztof Polek	Zespół dydaktyczny	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów filologii romańskiej z wybranymi zagadnieniami z zakresu historii Półwyspu Apenińskiego od okresu późnorzymskiego aż do końca 1800 r. w stopniu pozwalającym na rozwijanie ich zainteresowań jak też zrozumienie specyfiki dziejów i kultury tego regionu. Szczególną uwagę położono na ukazanie etnicznych, społecznych i kulturowych przemian oraz ram politycznych w których kształtowały się dzieje Półwyspu Apenińskiego w wymienionych okresach, z uwzględnieniem jego specyfiki i wyjątkowości w dziejach strefy śródziemnomorskiej a także dla Europy. Stwarza to doskonałą okazję dla zilustrowania złożoności procesów i zjawisk historycznych zachodzących w okresie postrzymskim (transformacja świata i kultury antycznej w średniowieczu), wielostronnych oddziaływań bizantyjskich, muzułmańskich i łacińskich na tereny Sycylii i Półwyspu Apenińskiego. Dzieje Włoch dostarczają bogatego materiału dla ukazania przenikania się różnych kultur, wpływów politycznych i oddziaływań gospodarczych które, odgrywały inspirującą rolę w rozwoju strefy śródziemnomorskiej oraz krajów zaalpejskich.

Warunki wstępne

Wiedza	Student posiada wiedzę ogólną z zakresu historii na poziomie szkoły średniej.
Umiejętności	Student opanował podstawowe umiejętności związane z gromadzeniem i przetwarzaniem informacji pozyskiwanych ze źródeł i literatury przedmiotu (poszukiwanie, organizacja, selekcja, analiza, krytyka i interpretacja zawartych w nich informacji).
Kursy	Kurs z historii języka włoskiego.

Efekty kształcenia

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01: Dysponuje wiedzą ogólną w odniesieniu do historii, w tym zwłaszcza w zakresie wiedzy o człowieku jego kulturze w odniesieniu do średniowiecza i czasów nowożytnych. Ponadto wykazuje znajomość różnych kierunków badań w odniesieniu do historii politycznej, gospodarczej, społecznej, historii wojskowości, kultury oraz środowiska (environmental history). Posiada podstawową wiedzę w zakresie reprezentatywnych zabytków kultury materialnej wymienionych wyżej epok.	W_03, 07

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01: Przygotowanie studenta do samodzielnej i systematycznej pracy w zakresie utrwalania nabytej wiedzy, a następnie rozwijanie jej przy interpretacji źródeł i literatury przedmiotu, jak też tekstów opracowań odnoszących się do historii i kultury Włoch. Wykazuje się umiejętnością dostrzegania wzajemnych relacji pomiędzy różnymi dyscyplinami humanistycznymi.	U_02;04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01: Jest odpowiedzialny w przedstawianiu obrazu dziejów opartego na aktualnym stanie wiedzy historycznej, w pracy i popularyzacji jej z zakresu dziejów i kultury języka obcego oraz akceptuje różne punkty widzenia wynikające ze zróżnicowania narodowego i kulturowego.	K_01

Organizacja		
Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia w grupach

	(W)	A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	30												

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia odbywają się przez cały semestr zimowy bieżącego roku akademickiego w formie wykładu, w wymiarze 2 godzin lekcyjnych. Każdy z tematów stanowi odrębną, monograficzną część (wraz z odpowiednią obudową dydaktyczną, w postaci map i ilustracji) obejmującą reprezentatywnych tematów i zagadnień z historii Półwyspu Apenińskiego w okresie od V do końca XVIII w. Zamiarem moim jest ukazanie nie tylko przemian jakie dokonały się na terenie Półwyspu Apenińskiego w omawianym okresie lecz także ich udział w kształtowaniu dziejów regionu śródziemnomorskiego. Innym aspektem jest uwzględnienie w obrazie przeszłości Italii/Włoch szerszego kontekstu europejskiego tak w średniowieczu jak i w czasach nowożytnych, dając lepszą możliwość poznania stopnia oddziaływania terenów pozaalpejskich na dzieje Półwyspu Apenińskiego.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								+			+		
U01								+			+		
K01								+			+		

Kryteria oceny	Kurs kończy się egzaminem Kryteria oceny: Dostateczna – odpowiedź poprawna zawierająca podanie podstawowych faktów, dat, pojęć i terminów związanych z historią sztuki i kultury średniowieczna, i czasów nowożytnych Włoch (do 1800) brak błędów językowych i stylistycznych. Dobra – poprawność gramatyczna, językowa i stylistyczna, wykazanie się nie tylko znajomością materiału lecz także umiejętnością jego analizy i wyciągnięcia wniosków. Bardzo dobra – rozwinięta narracja wypowiedzi, dobry styl, klarowność sformułowań, podanie przykładów ilustrujących wyrażone w wypowiedzi stanowisko czy opinię ponadto wykazanie się samodzielnością myślenia oraz umiejętnością porównawczego ujęcia tematu.

Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

- Zagadnienia wstępne i omówienie kursu. Periodyzacja dziejów Półwyspu Apenińskiego, stan przegląd badań historycznych dotyczących dziejów Włoch średniowiecznych i nowożytnych.
- Półwysep Apeniński na przełomie późnego antyku i wczesnego średniowiecza - faza ostrogocka i longobardzka.
- Italia w planach politycznych Bizancjum, Karolingów, Arabów i cesarstwa Ottonów.
- Kultura i sztuka Półwyspu Apenińskiego w V-X w. Naśladownictwo czy innowacja ?
- Utrwalenie podziałów politycznych w Italii w XI-XII w.
- Przemiany społeczne, religijne i gospodarcze w Italii w XI-XIII w.
- Kultura i sztuka miast włoskich w XII-XIII w.
- Półwysep Apeniński w dobie Hohenstaufów i Andegawenów. Nieszpory sycylijskie.
- Italia północna i państwo kościelne w dobie Dantego i Petrarki (przemiany polityczne i społeczne, mentalność religijna w XIV w.).
- Południe Italii, Sycylia i Sardynia w XIV w. Odmienność kulturowa.
- Przemiany gospodarcze na Półwyspie Apenińskim w X- XV w. i ich znaczenie dla w strefy śródziemnomorskiej i Europy.
- Nowe nurty w kulturze i sztuce Włoch w XIV-XV w. (wczesne odrodzenie).
- Północna Italia, państwo kościelne oraz królestwo Neapolu w XV- pocz. XVI w. Przemiany polityczne, społeczne i religijne.
- Półwysep Apeniński w 2 połowie XVI w. Dzieje polityczne, przemiany społeczne i religijne.
- Państwa Półwyspu Apenińskiego oraz ich marginalizacja w polityce i gospodarce Europy w 2 połowie XVI i w XVII w.
- Włochy w okresie kryzysu starego ładu politycznego i jego rozpadu w XVIII w.

Wykaz literatury podstawowej

Gierowski J., *Historia Włoch*, Wrocław 1985, 1999 (Roz. II-VIII).

Procacci G., *Historia Włochów*, Warszawa 1983, (cz. I, 1-4).

Wykaz literatury uzupełniającej

Braudel F., Coarelli F. Aymard M., *Morze Śródziemne. Region i jego dzieje*, Gdańsk 1982.

Cameron R., *Historia gospodarcza świata – od paleolitu do czasów najnowszych*, Warszawa 1999.

Delumeau J., *Cywilizacja Odrodzenia*, Warszawa 1987.

Hitti Ph., *Dzieje Arabów*, Warszawa 1969.

La Rocca Ch., *Italy in the middle ages 476-1000*, Oxford 2002.

Murray L., *Sztuka Renesansu*, Toruń 1999.

Skubiszewski P., *Sztuka Europy łacińskiej od VI do IX wieku*, Lublin 2001.

Sztuka baroku: architektura, rzeźba, malarstwo, pod red. R. Tomana, Köln 2000.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	-

	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	-
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	40
Ogółem bilans czasu pracy		90
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3